

POMNOŻYĆ SIĘ (11) *vb pf*

się (7), sie (4).

Oba o jasne.

inf pomnożyć się (5). ◇ *fut 3 sg* pomnoży się (1). ◇ *3 pl* pomnożą się (2). ◇ *praet 1 sg m* pomnożyłem się (1). ◇ *3 pl m pers* pomnożyli się (1). [*subst* pomnożyły się.] ◇ *con 3 sg f* by się pomnożyła (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Wystąpić w większej niż poprzednio ilości, rozwinąć się, powiększyć się, wzrosnąć, rozszerzyć się, rozkrzewić się; augeri Calag (6) : teras wydzym yz [...] pogany Turczy pomnozily fy yz malo nyewfzitek Swiath podgamely pod recze swe LibLeg 11/55; Zunemen. Pomnożyć się. Nádrość. Przyrósć Augeri. Calag 592a; A iego chwałá święta wiecznie fię pomnoży. SiebRozmysł H3v; [Społob albo obyczai Mífey [...] ktory w Krolewcu/ y w ynych Miałtach przednieiflych/ gdzie fię fzkoly pomnożyly ma być trzyman. UstKościel 124v].*

pomnożyć się czym (1): pomoc dał/ á ná to nic niezálówał/ czymby fię ludzkie zbáwienie zatrzymáć y pomnożyć/ y czeń Chryftułowá rozfzerzyć moglá. SkarŻyw 518.

pomnożyć się w kim, w czym (2): żeby fie thym wiefzfa flawa ięzykowi temu [...]. A łafka wałza za praczami moiemi przeciw mnie w wałzych fie ferczach pomnożyła. FalZiołUng V 119v; áby pod fkrzydły Máiefstatu Wálzény Kró: M. tym wiefzfa chęć y ferce we wzyftkim Rycerftwie Polkim naprzód do zgody/ potym ná tego Tyránná pomnożyć fie zgodnie moglá OrzJan 3.

2. *Powiększyć, rozwinąć coś w sobie; proficere Vulg (3) :*

pomnożyć się ku czemu (1): A świeckich rzeczy y proznomowności ftrzeż fię ábowiem przymnażáią więcey (marg) pomnożą fię ku wiefzzey [...] (-) niepobożności WujNT 2.Tim 2/16.

pomnożyć się w czym (1): (marg) Nieprzyaciáiele S. myflom/ krew/ y zábawá świecka. (-) Wielcy to dwa nieprzyaciáiele myflom świętym/ y miłości Chryftułowey/ w ktorey fię kto chce pomnożyć/ muśi fię ná nie dobrze opátrzyć. SkarŻyw 16.

Zwrot:»pomnożyć się w gorsze« = stać się gorszymi (1): źli ludzie y zwodzce pomnożą fię w gorfze [proficient in peius]: w błád wpadáiąc/ y drugie w błád wwodzác WujNT 2.Tim 3/13.

3. *Zwrot: »pomnożyć się płodem« = mieć potomstwo (1) : Auctus sum nova prole, Pomnożyłem fie nowym płodem. Mącz 20b.*

4. *Udoskonalić się, zmienić się na lepsze (1) : ten co fię národził wedle ciála/ prześláduie duchownego. Abowiem duchowny nigdy nie prześláduie cieiefnego/ ále mu odpufzcza iáko chłopałowi brátu: wie że fię może z czáfem pomnożyć. CzechEp 41.*

Synonimy: 1. nadrość, przyrósć, rozszerzyć; 4. polepszyć się.

Formacje współrdzenne cf MNOŻYĆ.

Cf POMNOŻENIE, POMNOŻONY